

Rudar

Leto IV. — Štev. 16

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA RUDNIKA LIGNITA VELENJE

30. decembra 1963

Svečano vzdušje

LUČI V DVORANI SO UGASNILE. NA ODRU JE MOŠKI PEVSKI ZBOR KAJUH, NATO GODBA NA PIHALA. POLURNI PROGRAM, KVALITETEN, USTVARI V POLNI DVORANI SVEČANO VZDUŠJE. OBRAZI RUDARJEV, ČLANOV CENTRALNEGA DELAVSKEGA SVETA RUDNIKA, SO RESNI IN MIRNI. REFLEKTORSKE LUČI SE UPIRAJO V ČRNOZELENO ZASTAVO.

Med mnogimi gosti je prijatelj rudarskega mesta, član izvršnega komiteja ZKJ, tovariš Franc Leskošek-Luka in častni član rudarskega kolektiva. Predsednik delavskega sveta rudnika, tovariš Hubert Mravljak, spregovori. Samo dve točki dnevnega reda sta.

Vse do konca druge svetovne vojne velenjski rudnik skoraj ni bil poznan. Prva leta po osvoboditvi je bil kolektiv notranje razklan. Kmalu pride v Velenje tovariš Nestl Zgank. Razmere so se vidno izboljšale, proizvodnja je pričela naglo rasti in delavsko samoupravljanje se je vse bolj uveljavljalo. Vsako leto je rudnik dal več lignita potrošniku. Letos je že 14. decembra izpolnil letni plan — 3 milijone ton premoga. Kolektiv rudarjev je danes monoliten bolj kot kdajkoli.

Perspektive največjega slovenskega rudnika so svetle. V naslednjih sedmih letih naj bi nakopal kar 6 milijonov ton letno. Od tega bi 80% izkoristili doma. Takrat bo lepa Saleška dolina velikanski industrijski bazen. Kemokombinat bo napajal s skoraj neizčrpljivim zakladom velenjski rudnik. Za tako rast bo preteklo mnogo znoja in mnogo noči bodo vodilni tovariši žrtvovali za lepši jutrišnji dan! Tako poroča tovariš Erno Rahten.

Sekretar rudnika pa: Decembra 1962 smo prvič obravnavali teze statuta. Le-te so izšle v posebni številki Rudarja. Sleherni rudar jih je lahko preštudiral. Poleg tega so bili številni seminarji, na katerih so ločeno, prvi in drugi del statuta temeljito presli. V seminarjih za člane kolektiva je bila razveseljiva udeležba, približno 80% vseh. Na 19. rednem zasedanju je centralni delavski svet sprejel predlog statuta.

Med predlogi, ki so jih dajali člani kolektiva v razpravi, so bili pomembni naslednji: prehod na skrajšani delovni čas, častno članstvo v kolektivu, skrb za omeogle in delovne invalide, po-

sebna skrb za otroke članov Zveze borcev, rekreacija članov, ki jo je treba poleg doma v Fiesi razširiti na druge domove ob Jadranu, ureditev prehrane za samce. Vse predloge je že obravnaval razširjeni upravni odbor in nekatere tudi ugodno rešil. Vsi drugi pa bodo kažipot samoupravnim organom v nadaljnjem delu.

Predlog, da da CDS statut na referendum, potrjuje množica v dvorani. Ploskanje, ki skoraj ne poneha! Referendum izvedejo 25. decembra. Odziv je stoodstoten. Tudi statut podjetja je rezultat gigantskih naporov samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in subjektivnih sil podjetja!

Ob bliskanju fleša delijo diplome starim članom samoupravnih organov. Ne pozabijo na direktorja, ki že trinajst let več kot uspešno vodi kolektiv rudarjev, ne pozabijo na človeka, ki noč in dan misli, kako bi čim bolj racionalno usmerjal proizvodnjo in gradil mesto, ki je že danes ponos naše

domovine! Diploma mu je le skromno priznanje. Veselo vznemirjenost si lahko bral iz njegovih sivih, odločnih oči, te svetle trenutke. Z njim je čutil in se veselil celoten kolektiv.

25. decembra ob 14. uri popoldne. 139 rudarjev, ki že dvajset let grebejo rjavo zlato, je zbranih v prozivnici. Da, tudi teh se kolektiv spomni, ker cenijo njihov dragoceni delež v izgradnji velenjskega rudnika. Diplome in ročne ure, s katerimi se bodo že naslednje dni pogrezali v globine, da bi ustvarjali kruh in energijo, ki poganja turbine in greje! Njihovi zgarani obrazi so nasmejani, njihova zavest pripadnosti rudarskemu stanu je te svečane trenutke nepopisna! Srečno! kolektiv velenjskih rudarjev! Srečno v novem letu! Letos se naša proizvodnja povišuje nad tri milijone ton. Štirinajstdnevna nad-

(Nadaljevanje na 3. strani)

ZNOVA POTRJENA ENOTNOST KOLEKTIVA

Rezultati referenduma so ponovno potrdili, da smo enoten in zavesten kolektiv. S 87,7% udeležbo pri glasovanju ter od tega s 94,3% pritrtilnih glasov, smo izrazili našo pripravljenost, da sprejmemo vse delovne naloge in dolžnosti upravljanja, ki nam jih nalaga statut.

OB PREHODU V NOVO LETO

Leto 1963 je za nami. Ko se ozremo na prehojeno pot, lahko trdimo, da je bilo minulo leto polno tehtnega in zelo pomembnega dogajanja v družbeno-političnem in gospodarskem dogajanju naše-ga podjetja. Preteklo leto je bilo, bržda bolj kot katerokoli leto poprej, značilno po tem, da so se vsi družbeni in politični faktorji v podjetju borili z vso vnemo in požrtvovalnostjo za izpolnitev ekonomsko-proizvodnih nalog. Ni bilo sestanka ali konference — pa naj bo v okviru Zveze komunistov, samoupravnih organov, sindikalnih podružnic, mladinskih aktivov ali tehničnega kolegija — kjer ne bi tehtno in naddrobno razpravljali o posameznih perečih gospodarskih vprašanjih in nalogah.

Dosežena proizvodnja minulega leta nam je jasen dokaz, da je bila pot decentralizacije samoupravljanja vsklajena s hotenjem proizvajalcev. Zaveš proizvajalcev se je povzpela na tako stopnjo, da zahteva od družbeno-političnih organizacij, pa tudi od posameznikov večjega angažiranja in skrbnega vodenja podjetja.

Razvoj zadnjih let, predvsem pa preteklega leta, je napravil tak razmah, da si je danes v našem podjetju težko predstavljati vodenje podjetja, če ne bi odgovorni politični in samoupravni činitelji čutili potrebe, da se o vseh pomembnih gospodarskih in proizvodnih vprašanjih pogovore z delavci — neposrednimi proizvajalci. Pri nas se je že ustalila praksa, da delavci — neposredni proizvajalci polnoštevilno sodelujejo pri odločanju in gospodarjenju podjetja.

V statutu RLV, ki je bil prejšnji teden svečano sprejet in potrjen z referendumom, med drugim sto-

ji: »Delavcu je omogočeno, da v demokratičnih političnih pravicah svobodno in brez posledic pove in obrazloži svoje mnenje, da daje in utemeljuje svoje predloge glede dela organov upravljanja in upravnih služb delovne organizacije, da vpliva in razvija ter utrjuje v delovni organizaciji načela solidarnosti, enotnosti, enakosti pra-

vic in dolžnosti ter odgovornosti, svobodne pobude pri razvijanju proizvodnje in drugih družbenih in osebnih dejavnosti, ki so v prid njemu, delovni organizaciji in družbi«.

Iz tega citata je razvidno, da ima v našem podjetju sleherni delavec popolno pravico, da se aktivno vključi v samoupravljanje

in s svojimi konkretnimi predlogi pripomore k boljšemu uspehu.

V predpripravi družbenega plana za leto 1964 je veliko diskusije o povečanju proizvodnje. To vprašanje pa bo odprlo niz problemov, posebno vsled tega, ker nam bo takoj v začetku leta manjkalo večje število delavcev — rudarjev. Ob tem pomanjkanju delavcev pa bomo morali v prihodnjem letu preiti na 42-urni teden.

Ko stopamo v leto 1964, se dobro zavedamo, da bo to leto zahtevalo težkih naporov, veliko skrbi in dela, vendar pa lahko smelo trdimo, da bomo vse težave, ki nas čakajo prebrodili, ker imamo polno zaupanje v naše delo in naš kolektiv. Tekavec

Redne letne konference OO ZK RLV

Pred kratkim so bile izvedene po vseh osnovnih organizacijah ZK RLV redne letne konference. V želji, da bi bile te konference tako organizacijsko, kot tudi vsebinsko kar najbolje pripravljene, sta občinski in rudniški komiteje posvetila veliko pozornost že samim pripravam za te konference. V teh pripravah so sekretarji OO ZK dobili obširna priporočila za izvedbo konference. Glavni poudarek je bil na sistemu priprav za konference. Zaradi dobrih priprav tudi uspeh ni izostal. Za vse konference lahko upravičeno trdimo, da so bile dobro organizirane in so tudi lepó uspele. Člani ZK so na konferencah v najbolj konkretni obliki analizirali svoje delo in aktivnost. Največ pozornosti je bilo posvečeno delu komunistov v proizvodnji in nalogam, ki jih imajo komunisti za doseganje čimboljših proizvodnih rezultatov. Poudarjeno je bilo, da bi lahko komunisti, z bolj aktivno vključitvijo v reševanje proizvodnih problemov tudi veliko več prispevali k boljšim proizvodnim uspehom, kajti boljši

proizvodni rezultati so poleg nekaterih objektivnih težav tudi subjektivnega značaja in je njihova rešitev v prvi vrsti odvisna od tega, kako aktivno se bodo vsi člani kolektiva, še zlasti pa komunisti kot usmerjevalci vseh dognanj, vključili v reševanje proizvodne problematike. Gre za iskanje notranjih rezerv, izboljšavo organizacije dela, zmanjšanje neupravičenih izostankov, zmanjšanje nezgod in bolezenskih izostankov, povečanje discipline itd. Na konferencah so komunisti v veliki meri dali poudarek tudi nadaljnji rasti in krepitvi samoupravljanja ter decentralizacije. Poudarjeno je bilo, da smo v našem kolektivu dosegli na tem področju že zelo lepe uspehe in da bo nujno zato treba v tej smeri tudi naprej. Skoraj na vseh konferencah je bilo naglašeno, da so uspehi, doseženi na področju samoupravljanja, osnova vsem ostalim uspehom, ki smo jih v preteklosti dosegli. Prav zaradi tega bo treba nadaljnemu poglobljanju samoupravljanja posvetiti še veliko več pozornosti. Vso skrb bo treba posvetiti obračunskim enotam, ki še vedno ne odigravajo svoje vloge. Letne konference so dale velik poudarek tudi ideološki vzgoji članov ZK. Ugotovljeno je bilo, da komunisti premalo skrbijo za ideološko vzgojo in da bo zato nujno treba v tej smeri v prihodnjem obdobju mnogo več napraviti. Skoraj nič manj poudarka niso komunisti dali izobraževanju in strokovnemu izpopolnjevanju, saj se danes že vsakdo dobro zaveda, da se samo ideološko izpopolnjen in strokovno razgledan človek lahko polno uveljavi

v naši družbi. Komunisti so na konferencah tudi ugotovili premajhno skrb za razširitev organizacije ZK. Sprejemu novih članov v organizacijo ZK bo prav tako treba posvetiti mnogo več pozornosti. Posebno je bilo poudarjeno, da skrb za nove člane sploh ne bi smela biti problem, saj je v našem podjetju mnogo takih ljudi, ki so s svojim aktivnim delom že dokazali, da bi lahko postali člani ZK. Na konferencah je bilo precej govora tudi o delu članov ZK v samoupravnih organih in ostalih družbeno-političnih organizacijah. Analize njihovega dela so pokazale, da to delo čestokrat ni tako, kot bi sicer moralo biti prav zaradi tega, ker so nekateri komunisti še vse preveč obremenjeni. Se vedno so primeri, ko imajo komunisti po pet in tudi več funkcij. Popolnoma jasno je, da taki ljudje ne morejo svojih zadolžitvev in dela tako vestno opraviti kot bi to bilo potrebno. Zato bo treba tudi temu problemu posvetiti več skrbi. Skoraj na vseh konferencah so komunisti nakazali potrebo po sodelovanju z ostalimi organizacijami, v prvi vrsti pa bo treba posvetiti več skrbi mladinski organizaciji in ji pomagati pri njenem delu. Na letnih konferencah so komunisti obravnavali tudi perspektivni razvoj podjetja, kot tudi vse Saleške doline. Nadalje so govorili tudi o skrajšanju delovnega časa, o rekreaciji, o stanovanjskem problemu, o prehrani, zelo kritično so spregovorili o disciplini, skratka, na svojih letnih konferencah so komunisti v svojih širokih in plodnih razpravah posegli skoraj v vsa področja družbene dejavnosti.

PONOVNO SMO RAZPRAVLJALI O NAŠEM ŠTATUTU

Zbori kolektiva, na katerih smo obravnavali osnutek statuta naše delovne organizacije, so bili zaključek vseh naših akcij pri izdelavi tako pomembnega najvišjega samoupravnega akta kot je ravno statut. Tu smo lahko člani kolektiva ponovno in dokončno razpravljali še o vseh tistih pomanjkljivostih, ki smo jih poprej pozabili napisati v osnutek.

Zbore kolektiva, ki so bili v prvi polovici tega meseca, smo razdelili na dva dela in jih razdrobili na čim manjše delovne enote. Kako veliko je bilo med nami zanimanje za zadnjo razpravo o statutu, kaže podatek, da se je v vseh zborov v prvem delu udeležilo 78,3 % in v drugem delu 81 % članov kolektiva. To so bili letos najbolj obiskani zbori kolektiva. Ze samo ta podatek nam pove, da se skoro vsi dobro zavedamo svoje naloge, ki jo imamo kot proizvajalci pri oblikovanju našega statuta v katerem se zrcalijo dosežani uspehi in s kate-

rim je začrtan naš nadaljnji razvoj, predvsem pri poglobljanju delavskega samoupravljanja in na področju delitve. Na vseh zborih je bilo izraženo, da je osnutek skrbno napisan in da je težko dati še kakšnih posebnih in bistvenih predlogov. O vseh pripombah in predlogih, ki pa so jih dali člani kolektiva bo posebej še razpravljal centralni delavski svet, bo sprejemal statut.

Tako smo v našem kolektivu zaključili intenzivno delo pri izdelavi statuta. Ko na koncu delamo povzetek naših prizadevanj, da bi bil statut čimbolj skrbno napisan, lahko ravno na podlagi zadnjih zborov kolektiva ugotovimo, da smo uspeli vključiti v aktivno sodelovanje celoten delovni kolektiv. Statut, ki je bil sprejet na referendumu je odraz našega kolektivnega dela in naših nadaljnjih skupnih prizadevanj, da bo prispevek Velenjskih rudarjev pri graditvi nove socialistične družbe čim večji.

Mnogo delovnih zmag
v letu 1964

ZELI

CENTRALNI DELAVSKI SVET
IN UPRAVNI ODBOR
RUDNIKA LIGNITA VELENJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

planska proizvodnja bo dala potrošniku nad sto tisoč ton lignita! Ne bi bilo prav, če bi hkrati ne omenili velikanskega napora rudarjev, ki tudi nedelje žrtvujejo, da lahko zadovoljijo čim več potrošnikov, ki jim je premog prav sedaj tako potreben kot kruh!

Svečani dogodek v kulturnem domu Velenje bo nepozaben, pa čeprav sega v poslednje dni tega leta. Saj ne sme biti! Z uspehi raste zavest rudarjev in ponos. Raste neprikrito zadovoljstvo, kajti nova družba danes bolj ceni trud in voljo navadnega človeka, ki z jekleno in uporno voljo oblikuje drugačen, lepši svet!

NEPOZABNO PRAZNOVANJE

KOLEKTIVA OB SPREJEMU STATUTA

Res je bilo nepozabno praznovanje. V delovno predsedstvo so bili izvoljeni vsi nekdanji predsedniki naših samoupravnih organov.

Stopil je na oder svež in mladosten ... Z veseljem je sprejel za svoje dolgoletno delo priznanje tov. Nestl Žgank iz rok predsednika CDS, tov. Mravljak Huberta.

Ti so nam lahko vzor. Vzor nam in tistim, ki bodo še stopili v naš kolektiv. To so člani, ki so nad 20 let zaposleni v našem kolektivu.

Ganljivo srečanje ... Čeprav ga je bolezen hudo prizadela, nas kljub temu ni zapustil! Zatorej mu tov. direktor povsem zasluženo izroča priznanje.

Decentralizacija delavskega samoupravljanja

OSNOVA IN VODILO NADALJNEGA NAPREDKA

1. Gospodarski in družbeni pomen delitve dohodka po ekonomskih enotah — splošno:

Upravljanje podjetja po delovnih kolektivih in odločanje neposrednih proizvajalcev o vseh bistvenih gospodarskih problemih pomeni uveljavljanje pravic socialističnih principov upravljanja z družbenimi sredstvi. Prav tako predstavlja to uveljavljanje načel marksistične teorije v praksi, seveda prilagojene našim specifičnim pogojem in stopnji razvoja proizvajalnih sil.

Za sam razvoj upravljanja podjetja po delovnih kolektivih je značilno, da je osnovni poudarek v tem, da je razvijanje delavskega samoupravljanja proces, ki je odvisen tako od nivoja in hitrosti razvoja proizvajalnih sil ter materialnih dobrin, kakor tudi od kulturnega nivoja delovnih množic, ki naj ne bodo sposobne samo proizvajati, ampak istočasno tudi upravljati.

Z izpolnitvijo družbenega planiranja, ustavnih in statutnih načel in z obravnavo oziroma pravilneje z odločanjem o poročih delitve dohodka v podjetjih je dejansko dana osnova za samostojno in iniciativno poslovanje v delovnih organizacijah z delom dohodka, ki ostane podjetju tako za

osebne dohodke kakor tudi za osnovna in obratna sredstva, oziroma ostale sklade. Tako je prepuščeno proizvajalcem, da sami odločajo o razdelitvi teh sredstev. Delovni kolektivi niso pokazali pri razdeljevanju ustvarjenih sredstev samo pravilnega razumevanja za trenutno izboljšanje življenjskih pogojev, torej za osebne dohodke — zaslužek — plače, ampak tudi za bodoče pogoje poslovanja, to je za vlaganje sredstev v nova osnovna sredstva za najemanje kreditov in podobno.

Delež posameznika pri dohodku niso le plače — mezde, ampak tudi dejanska udeležba pri na novo ustvarjeni vrednosti. To pomeni, da se praktično že spreminjajo odnosi. Delavci niso samo izvajalci-proizvajalci, ampak tudi zavestni proizvajalci novih dobrin.

V tem cilju iščemo v naših kolektivih tudi nove oblike nagrajevanja, organizacije in upravljanja. Težnja razvoja naših družbeno-gospodarskih odnosov je, da se čimbolj približajo rezultati gospodarjenja tistim mestom, kjer nastajajo, oziroma, da se pritegnejo vsi proizvajalci k aktivnemu sodelovanju in odločanju.

Tak način pa smo začeli iskati s formiranjem ekonomskih enot. Ugotavljanje uspeha ločeno po

Ob zaključku pa še posnetek na vse zbrane člane in goste. Vsak je s svojo navzočnostjo dal še bolj praznično obeležje temu svečanemu praznovanju.

manjših organizacijskih enotah (obratih — oddelkih) ali kakor je pri nas na splošno že udomačen izraz »po ekonomskih enotah« ni značilen samo za socialistična podjetja z delavskim upravljanjem. Ta sistem lahko namreč najdemo tudi v kapitalističnih podjetjih.

Bistvo za naš sistem je dejstvo, da to ni samo spremenjena organizacijska struktura vodenja in upravljanja (prenašanja pravic in dolžnosti) ter ugotavljanja uspeha, ampak tudi primerna oblika za približevanje rezultatov dela — gospodarjenja proizvajalcem in za njihovo pritegnitev k samostojnemu odločanju o delitvi sredstev (obratni delavski svet, zbori ekonomskih enot), ki ostanejo kolek-

tivu po obračunu dela dohodka namenjena splošnim družbenim potrebam.

V kapitalizmu je cilj ekonomskih enot povečanje dobička, ki ga pa le delno prejme kolektiv (oziroma odloča o njegovi porabi), medtem ko vzame pretežni del in odloča o njegovi porabi lastnik ali kapitalistična družba (delničarji). Pri nas pa praktično odloča delovni človek direktno v podjetju in direktno v zborih delovnih organizacij (v komuni, republiki in zvezi) o delitvi ustvarjene nove vrednosti.

Za razvijanje pravih socialističnih odnosov je zato važno, da je primerno urejen način delitve do-

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)
 hodka, tako za splošne družbene potrebe in potrebe kolektiva (tako imenovana prva delitev) ter v okviru podjetja med delavce ali posamezne interesne skupine (to so ekonomske enote).

Ta delitev naj bo res po načelu nagrajevanja in v sorazmerju z vloženim delom podjetja, ekonomskih enot in posameznikov. Zato je važno, da v nadaljnjih izvajanjih na konkretnem primeru rudnika obdelamo gospodarski in družbeni pomen formiranja ekonomskih enot, to je izboljšanje gospodarjenja — ekonomičnejšega poslovanja.

2. Osnovne značilnosti ekonomskih enot rudnika

Prav je, da v nadaljnjem sestavku osvetlimo tudi naš dosežani in bodoči razvoj delavskega samoupravljanja, to je notranje organizacije upravljanja po ekonomskih enotah in delitve po delu, katerega je Rudnik Velenje opravil v zadnjih letih z oblikovanjem ekonomskih enot in decentraliziranim samoupravljanjem kot odsevom kakovostnih sprememb gospodarskega in političnega življenja rudnika.

Tudi v Velenju smo v letu 1959—1960 pričeli na osnovi študijskih priprav za prilagojevanjem proizvodnega prikaza, vodenjem in upravljanjem po ekonomskih enotah v obliki dosežene realizacije in dohodka.

Že leta 1960 je bilo podjetje razdeljeno na osem ekonomskih enot in eno predračunsko enoto, vendar tako, da se je takrat poslovni uspeh nasledoval v podjetju kot celoti.

Velik napredek je bil storjen v letu 1961 v tem, da je vsaka ekonomska enota že oblikovala svojo realizacijo ter svoj dohodek in v odvisnosti od teh dveh komponent tudi svoj čisti dohodek in osebni dohodek.

Ze samo sestavljanje mesečnih prikazov (obračunov) in pa gibanje dohodka v odvisnosti od poslovnih stroškov je proizvajalce zainteresiralo, da so prvič sproti zasledovali tudi ekonomičnost svoje proizvodnje.

V obračunu realizacije in s tem tudi dohodka smo v tem letu prvič uvedli interne prodajne cene in s tem prenesli tudi v ekonomske enote vpliv trga.

Da bi v ekonomskih enotah pri ugotavljanju čistega dohodka vsaj delno dosegli tudi medsebojna razmerja, so bile postavljene različne interne prodajne cene in s tem ekonomskim enotam priznani tudi presežki dohodka. Z vsem tem smo znatno približali prikaz proizvodnega in poslovnega uspeha neposrednim proizvajalcem in prenesli gospodarjenje iz centralnih razprav na same neposredne proizvajalce.

Z obračunavanjem uspeha po ekonomskih enotah smo v bistvu dosegli štiri osnovne cilje in sicer:

- ugotavljanje uspeha poslovanja po manjših organizacijskih enotah;

- decentralizacijo upravljanja in vodenja, to je prenašanja pravic in dolžnosti na večje število delavcev v podjetju;

- približevanje rezultatov dela in poslovanja mestom, kjer ti nastajajo, to je zainteresiranju delavcev za formiranje ter

- ustvarjanje in delitev dohodka oziroma aktivno sodelovanje v upravljanju.

Iz gornjega sledi, da ne predstavlja obračun po ekonomskih enotah samo oblike nagrajevanja, ampak metodo in način oziroma pravilne osnove za ugotavljanje dohodka ter delitve dohodka po osnovnem načelu »vsakemu po govem delu«.

Praktično pomeni to, da so kolektivi ekonomskih enot prevzeli s tako decentraliziranim obračunom tudi vso odgovornost za pravilno in skrbno gospodarjenje.

Seveda pa se ta samostojnost ekonomskih enot ne zrcali samo v obračunskem smislu, ampak predvsem tudi v tem, da so ekonomskim enotam prepuščene tudi določene pravice razpolaganja s sredstvi, kot so:

- amortizacija;
 - investicijsko vzdrževanje in del nerazporejenih sredstev čistega dohodka za lastne sklade.
- S tako zasnovanim obračunom in delitvijo sredstev v ekonomskih enotah je naš kolektiv v zadnjih letih dosegel vidne rezultate, ki se zrcalijo v vsakoletnih gospodarskih uspehih.

3. Nadaljnja decentralizacija osnova in vodilo nadaljnega napredka.

Četudi smo s prenosom obračuna in sredstev v ekonomske enote napravili na področju decentralizacije velik napredek je v letu 1962 na področju delitve in samoupravljanja napravljen nadaljnji korak k demokratizaciji samoupravljanja v težnji kar najbolj neposrednega odločanja proizvajalcev v tem, da smo v okviru osmih ekonomskih enot oblikovali še enaintrideset obračunskih enot, ki naj skupne rezultate ekonomske enote približajo neposredno tudi stroškovnim mestom in s tem neposrednim proizvajalcem.

V smeri izpopolnjevanja te naloge si moramo v sedanjem položaju prizadevati, da bomo z nadaljnjo decentralizacijo še na ožje organizacijske enote (obračunske enote) dosegli še večji čisti dohodek, ki bi ga lahko delili, če bi na vseh delovnih mestih res skrbno gospodarili, to je razvili notranjo ekonomiko res na slehernem delovnem mestu.

Zato je za nadaljnje razvijanje neposrednega upravljanja ter delitve dohodka znotraj ekonomskih enot po delu in uspehu res važno:

- nadaljnje ekonomsko izobraževanje vseh delavcev v podjetju iz primerov dosedanje gospodarske prakse;

- približevanje rezultatov poslovanja stroškovnim mestom;

- še neposrednejša delitev dohodka med posameznike po delu in uspehu;

- in iskanje meril za vrednotenje individualnega dela v ekonomskem smislu, to je ob sočasni porabi sredstev v proizvodnji.

Za središče ekonomskih enot na take organizacijske oblike obračunskih enot je važna tudi evidenca stroškov, normativov materiala, časa in drugih stroškov. Brez teh podatkov si ne moremo zamisliti ločenega ugotavljanja uspehov v okviru obračunskih enot.

Namreč evidenca stroškov po mestih nastanka v okviru obračunske enote je prav tako osnova

Pisma in čestitke iz JLA

Večje število naših bivših članov kolektiva, ki služijo kadrovski rok v JLA čestitajo kolektivu Rudnika lignita Velenje ob raznih praznikih, tako tudi za novo leto.

Ob tej priliki priobčujemo tudi čestitke, ki jih pošiljata naša bivša člana kolektiva.

Tov. Stropnik Karl, ki služi kadrovski rok v Osijeku je poslal pismo sledeče vsebine:

Večkrat se spomnim na kolektiv Rudnika lignita Velenje, zato sem se tudi namenil, da napišem par vrstic. Še pred tremi meseci sem bil član kolektiva rudnika, danes pa se nahajam v JLA. Zelo rad prebiram dnevne časopise in se s tem tudi seznanjam o velikih uspehih, ki jih dosega Rudnik lignita Velenje. Da bi bil še v tesnejšem stiku z rudnikom v kateri kolektiv se nameravam tudi po odsluženju kadrovskega roka vključiti, pa bi bil zelo vesel, če bi mi pošiljali glasilo »Rudar« za katerega se že vnaprej zahvaljujem.

Ob tej priliki želim celotnemu kolektivu Rudnika, vsem družbeno političnim organizacijam Velenja, posebno pa vodstvu ekonomske enote elektrostrojnega obrata »Srečno in uspehov polno Novo leto 1964«.

Vse tovariše rudarje pozdravljam z rudarskim SREČNO.

Karl Stropnik
 V. P. 5530/66
 Osijek

Tov. Osetič pa nam je pisal sledeče pismo:

Tokrat se tudi jaz oglašam in čestitam kolektivu rudnika lignita Velenje za dosego tako velikih uspehov v letu 1963.

Redno zasledujem dogodke iz Velenja, tako sem zasledil tudi to, da je kolektiv rudnika nudil veliko pomoč porušenemu Skopju. Kako sem bil srečen, ko so mi moji starešine ob tej uspešni akciji rudniškega kolektiva prisrčno čestitali. Tudi jaz sem se vpisal v listo in dal manjšo vsoto, saj veste — po moji zmogljivosti. Večkrat sem imel željo se oglašiti ali nisem mogel, ker sem stalno menjal mesto. Zdi se mi, da ni mesta v SR Srbiji, ki ga nisem videl. Vedno mi je bilo v mislih Velenje — rudarsko mesto cvetja, veselja in čistote.

Na koncu želim celotnemu kolektivu Rudnika lignita Velenje, celotni mladinski organizaciji »Srečno in uspehov polno novo leto 1964«.

Srečno!

Osetič Ivo
 V. P. 6734 — 3
 Valjevo
 Srbija

Delovni kolektiv RLV

SE ZAHVALJUJE ZA POSLANE NOVOLETNE ČESTITKE VSEM VOJAKOM NAŠEGA KOLEKTIVA, KI SLUŽIJO VOJAŠKI ROK.

TUDI MI JIM ŽELIMO SREČNO IN ZADOVOLJNO NOVO LETO Z ŽELJO, DA SE ČIMPREJ VRNEJO!

SREČNO!

za ugotavljanje uspeha in cene, ki je rezultat dela obračunske enote, oziroma interesne skupine.

Mnogokrat mislimo, da je v vsakdanji praksi podrobna evidenca nepotreben tehnokratizem. Ta nastopi le takrat, če tako pridobljene podatke ne uporabljamo pri vsakdanjem ukrepanju in odločanju v delu in proizvodnji.

Način zajemanja stroškov in tako zbrani podatki ne smejo služiti samo za sestavo mesečnih obračunov, temveč morajo biti res instrument za vsakdanjo dispozicijo.

Kako naj vodja obračunske enote ekonomsko ukrepa, daje naloge in sodeluje pri izpolnjevanju tehnoloških podatkov, izboljšuje organizacijo dela, če jim ne bo jasno, kaj vpliva na višino stroškov oziroma kakšni so bili stroški njihovih oddelkov v prejšnjem razdobju.

Vendar vse to ne sme veljati samo za vodjo obračunske enote, ampak za vse proizvajalce v okviru te enote, kjer naj bo višina

razpoložljivih sredstev vselej odvisna samo od učinka dela, temveč in predvsem od gospodarjenja enote in posameznega delovnega mesta.

Zato naj bo vodilo in bistvo našega nadaljnega neposrednega upravljanja v tem, da ne odloča vsak posameznik — proizvajalec le formalno, ampak predvsem vsebinsko o osnovnih gospodarskih problemih enote — kakor tudi podjetja.

Proizvajalcem mora rasti iz dneva v dan zavest, da je dohodek rezultat njihovega dela in da tako razpolagajo s tistim delom dohodka, ki jim ostane po izločitvi dela za splošne družbene potrebe, vendar pa tudi to s čutom dobrega gospodarja.

Zato je pri reševanju vse te problematike nujno potrebno tesno sodelovanje nas vseh, da bo nadaljnja decentralizacija na našem rudniku v prihodnjem dala še večje gospodarske rezultate kot so bili doseženi do sedaj.

Gospodarjenje v letu 1963

1. Proizvodnja in učinki:

V preteklem letu smo na RLV dosegli spet rekordno proizvodnjo, uresnili smo dano obljubo in nakopali več kot 3.000.000 ton premoga. V primeru z zastavljenim planom smo dosegli naslednje uspehe:

	doseženo	plan 63	%
J. vzhod	2.321.000	2.290.000	101,4
J. zapad	434.000	370.000	117,3
J. - str. del	130.000	100.000	130,0
RLV	2.885.000	2.760.000	104,5
RSC	278.000	240.000	115,8
Skupaj	3.163.000	3.000.000	105,4

Tako visoka proizvodnja je bila na RLV dosežena z naslednjo produktivnostjo dela:

	doseženo	plan 63	%
Odkop. učinek	10.750	10.045	107,0
Prip. učinek	6.240	4.665	133,8
Jam. učinek	5.400	5.370	100,6
Rud. učinek	4.100	4.380	93,6

Naša osnovna proizvodna enota — jama vzhod je uspela visoko postavljeno plan preseči za 31.000 ton, celoten RLV pa za 115.000 ton. Tudi odkopni učinek je povečan za 7%, zahvaljujoč pri tem predvsem izboljšani organizaciji dela in delovni disciplini. Nedeljska proizvodnja je iznosila več kot 80 tisoč ton. Tako je RLV dosegel in presejal proizvodne naloge za leto 1963. Kolektiv se je zavedal, da pričakuje naša družba od njega čimveč nakopanega premoga in je zato napel vse sile, prebil na rednem delu marsikatero nedeljo in dal potrošnikom rekordno proizvodnjo. Vendar je bilo tudi v preteklem letu proizvodnih zastojev,

posebno v poletnih mesecih, ko je proizvodnja upadla pod pričakovano in tudi učinki so bili slabši. Če bi tudi tedaj delali tako dobro, kot smo v ostalih mesecih, bi bili naši uspehi še večji. V preteklem letu smo pristopili tudi k mehanizaciji jamskega dela. Dosegli smo velike uspehe z mehaniziranjem dela na pripravah, uspešno se vrše poskusi s težko odkopno mehanizacijo in tudi pri odpiranju ter razvoju zahodnega polja je bil dosežen napredek.

Pri pregledu letošnjih uspehov

	doseženo	plan 63	%
Celotni dohodek	10.992.520	9.992.920	110,0
Neposredni stroški	3.073.548	2.922.572	105,2
Posredni stroški	2.389.555	2.382.240	100,1
Narodni dohodek	5.529.417	4.688.108	117,9
Bruto osebni dohodek	3.251.891	2.835.964	114,7
Družbene obveznosti	1.460.270	1.118.990	130,5
Sredstva podjetja	817.256	733.154	111,5
Skladi rudnika	556.303	293.611	189,4

Doseženi celotni dohodek je dejanski odraz dobrega gospodarjenja, kljub več doseženemu uspehu neposredni stroški niso toliko narasli — uspeli smo skrbno gospodariti predvsem z materialom. Ustvarjena nova vrednost, doseženi narodni dohodek, je dejanski odraz takega gospodarjenja. Na drugi strani pa so se, kljub ukinitvi rudniškega prispevka, spet povečale družbene dajatve, predvsem na račun izrednega prispevka in prispevka družbenim investicijskim skladom. Tako se naš gospodarski uspeh ni mogel še v večji meri odraziti na sredstvih rudnika in s tem tudi na osebnih dohodkih.

Osebnih dohodki, doseženi v lanskem letu, so za 16% višji od planiranih. Tako se je tudi na osebnih dohodkih odrazilo naše delo. V podrobnem so bili doseženi povprečni čisti mesečni osebni dohodki po posameznih ekonomskih

ne smemo pozabiti na našo pomozno dejavnost — ekonomske enote elektrostrojnega obrata, avtoparka, zunanjšega in gradbenega obrata, ki so svoje planske obveznosti ravnatko vestno izpolnili in s tem v polni meri pripomogli k uspehu osnovne proizvodnje.

2. Ekonomika

Tudi v ekonomiki smo dosegli lepe uspehe. Prikazujemo samo osnovne elemente doseženega vrednostnega uspeha (v 000 din):

	doseženo	plan 63	%
RLV	47.254	40.638	116
Jama vzhod	53.390	44.252	121
Jama zahod	50.492	41.834	121
Klasirnica	41.756	34.060	123
Elektrostrojni	42.106	32.656	129
Zunanji	31.304	25.584	122
Avtopark	42.964	37.570	114
Gradbeni	33.280	27.196	122
EFE Šoštanj	24.670	24.648	100
Splošna uprava	56.602	55.822	101

Vidimo, da so precejšnje razlike v doseganju planiranih osebnih dohodkov, vendar izhajajo te razlike ne samo iz dela samega, temveč pri nekaterih enotah tudi iz samega planiranja (splošna uprava). Pri pregledu osebnih dohod-

enotah (skupno z nadurami in nedeljskim delom in vsemi dodatki):

	doseženo	plan 63	%
RLV	47.254	40.638	116
Jama vzhod	53.390	44.252	121
Jama zahod	50.492	41.834	121
Klasirnica	41.756	34.060	123
Elektrostrojni	42.106	32.656	129
Zunanji	31.304	25.584	122
Avtopark	42.964	37.570	114
Gradbeni	33.280	27.196	122
EFE Šoštanj	24.670	24.648	100
Splošna uprava	56.602	55.822	101

kov ne smemo pozabiti na malice, ki jih je skozi celo leto dotiral RLV in znese to v denarni vrednosti več kot 67.000.000 din na možnost dotiranja letnega dopusta v Fiesi, predvsem pa na ustanovnjako izgradnjo in močno izobraževalno dejavnost.

Težave, s katerimi smo se borili v lanskem letu so bile zelo raznovrstne. Tako smo doživeli v letnih mesecih precejšen padec proizvodnje in s tem tudi precejšnjo finančno izgubo, kar se je odrazilo tudi na osebnih dohodkih v teh mesecih. In potem še druge težave z pomanjkanjem delavcev, transportnimi ovirami in deponiranjem premoga, nihanjem bolezenskih izostankov. Pa tudi drugačne gospodarske težave smo občutili. Predvsem mislimo tu na družbene dajatve in splošno gospodarsko politiko. Ob ukinitvi rudniškega prispevka smo upali na bistveno izboljšanje gospodarskega položaja, vendar pa so se ta sredstva v pretežni meri prečila v druge oblike dajatev. Predvsem izrednega prispevka. Upali smo, da bo režim plafoniranih cen premoga popustil, oziroma bodo cene vsaj zvišane toliko, da bi pokrili večje poslovne stroške. Tako lahko ob koncu leta ugotavljamo sicer lepe uspehe našega dela, ne moremo pa ugotoviti bistvenih izboljšav v pogledu rudniških sredstev. Sredstva, ki smo jih ustvarili v 1963. letu bodo služila za odplačilo kreditov in predvsem za nadaljevanje nujne stanovanjske izgradnje, za razširitev potrebne materialne osnove proizvodnje pa zopet ne ostaja sredstev.

3. Delovne naloge v prihodnjem 1964. letu

Delovni plan predvideva letno proizvodnjo premoga 3.300.000 ton, od tega 3.000.000 ton pri RLV, ostane pa z RSC. Tak porast proizvodnje zahteva tržišče, saj bi lahko sklenili zaključnih pogodb za prodajo premoga skoraj 4,5 milijonov ton. Seveda RLV danes še ne razpolaga z tolikšno proizvodno kapaciteto. Že pri taki planirani proizvodnji bodo izvozne kapacitete izhodišče z 97%. To pa pomeni, da ne bo mogoče prav nobenega zastoja v proizvodnji nadomestiti s kasnejšim boljšim delom — torej bo potrebna na delovnem mestu kar največja delovna disciplina, ne samo v jami pri proizvodnji, temveč tudi povsod tam, kjer delamo in oskrbujemo to proizvodnjo, skratka, povsod na RLV, v vseh ekonomskih enotah. Takšno proizvodnjo bomo dosegli z večjim številom jamskih in tudi zunanjih delavcev tako, da za izpolnitev proizvodnje ne predvidevamo nobene nedeljske proizvodnje (razen za Skopje). Z boljšo mehanizirano delo samega bodo zvišani odkupni učinki na 11,76 ton/dnina, dosežen jamski učinek z 5,38 ton/dnina in skupni rudniški z 4,17 ton/dnina. Še vnaprej se bodo vršila pospešena dela pri razvoju zahodnega polja, če pa bo dovolj sredstev bomo pripravili tudi pričetek eksploatacije v triadnih stebrih.

Vidimo, da take proizvodne naloge zahtevajo od vsega kolektiva maksimalno zalaganje in delovno disciplino, z uspehi, ki jih bomo dosegli, pa opravičili svoj obstoj kot gospodarsko podjetje.

Osnovna organizacija ZKJ uprave RLV je polagala obračun dela

Dne 18. decembra je bila redna letna konferenca osnovne organizacije ZKJ uprave RLV na kateri so polagali obračun svojega dela. Za to konferenco je bilo značilno, da so se člani zadrževali na delu svoje osnovne organizacije. V poročilu je bilo analizirano delo posameznih članov o njihovi aktivnosti v raznih organizacijah. Ugotovilo se je, da so člani z manjšim številom funkcij uspešneje opravljali svoje delo od tistih, ki so jih imeli preveč. To je sekretariat lahko ugotovil tako, da je obiskoval organizacije v katerih so člani delali. Opaziti je premajhno skrb članstva za ideološko vzgojo. Zaradi tega je bilo poudarjeno, da je ideološki vzgoji potrebno posvetiti večjo pozornost.

V razpravi je bilo poudarjeno delo članstva v zvezi s perspektivnim razvojem kolektiva in posameznih služb uprave. Zlasti pri sprejemanju novih delavcev pri katerih je potrebno skrbeti za pravilne odnose, za družbeno razvedrilo tako, da bi se čimprej vži-

veli v novo življenje, ki je specifično za naš kolektiv in novo zgrajeno mesto. S pravilnim delom bomo uspeli zmanjšati fluktuacijo, ki je še vedno pereč problem kolektiva.

Pri razpravi o 42-urnem tedniku je bilo ugotovljeno, da je prehod v naših pogojih, ko so rezerve izkoriščene, zelo težaven. Potrebne bodo temeljite študijske analize vseh služb, kajti prehod na skrajšani delovni čas je možen

le takrat, če dvignemo storilnost dela in vzporedno zmanjšamo materialne stroške.

Na podlagi poročila in razprave je bil sprejet sklep, da bo novi sekretariat imel obširno delo pri izvedbi programa, katerega smernice so bile nakazane na konferenci.

Srečno in uspešno novo leto

ZELIJO:

RUDNIŠKI KOMITE ZKS
RUDNIŠKI KOMITE ZMS
IZVRŠNI ODBOR SINDIKATA RLV

Nekaj besed o sprejemu cicibanov v pionirsko organizacijo v Pesjem

Kot vsako leto za naš največji praznik, rojstni dan naše SFR Jugoslavije, so tudi letos bili sprejemi cicibanov v pionirsko organizacijo.

Starši otrok prvega razreda osnovne šole Pesje se za ta svečani sprejem in obenem praznik, da ga ne omenimo zgodovinski za naše otroke, najiskrenejše zahvaljujemo vsem sodelujočim, v prvi vrsti upraviteljici tovarišici Zorževi in ostalima dvema tovarišicama.

Že prvi dan ko so naši otroci zagledali učilnice, si v njih poiskali svoje sedeže, na katerih bodo sedeli leto ali tudi mogoče dve, je bilo vse tako praznično. Tovarišice so jih sprejele z veliko ljubeznijo in občutkom. Na šolskih mizicah so bile že pogrnjene lepe čiste serviete, na njih ni manjkalo raznih vrst piškotov in v skodelicah je bil pripravljen malinovec, da so si otroci gasili žejo — seveda bolj od presenčenja. Po zakuski jim je spregovoril predsednik šolskega odbora tovariš Tine KOREN. Nakar je prevzela delo tovarišica, ki jih poučuje. Seveda pri vsem tem sprejemu jih je tovarišica fotografirala odnosno upraviteljica. Marsikateri mami so se v očeh pokazale solze, ko se je spomnila na prvi dan njenega prihoda v šolo in mogoče primerjala z današnjim s kakšno ljubeznijo jih sprejmejo, da si pridobijo zaupanje in otroci v njih, nemalo kedaj bolj kot od staršev.

Tako so minevali dnevi in napočil je čas sprejema v pionirsko organizacijo, katere pomena so se otroci že zavedali, da bodo lahko voljeni in seveda imeli razne častne funkcije, katerih se otroci vsele in tudi v večini primerov častno izvršujejo.

V precej polni dvorani Doma Svobode Pesje so bili v ospredju pionirji s pionirskimi čepicami in rutami. V prvih vrstah so sedeli praznično oblečeni najmlajši, ki so se nemalokrat ozirali nazaj na ostale pionirje. Iz njih si lahko bral, da komaj čakajo trenutka, ko se tudi oni ne bodo razlikovali

od njih, ter še bolj ponosno hodili kot ti. Vsekakor se niso zavedali na ceremonial, ki jih čaka podati častno zaobljubo.

Po lepo pripravljenem in prav tako lepo uspelem kulturnem sporedu, ki so ga pripravili učenci osnovne šole Pesje, nadalje govoru, ki je orisal pomen II. zasedanja AVNOJ so pionirji s pionirskim praporom v rokah poklicali cicibane na oder. Vsi so hoteli biti prvi, da ne bi česa zamudil.

Ko so jim pionirke s pomočjo drugih pritrldile čepice, zavezale rutice in pripelje pionirski znak, so še takrat cicibani dali pionirsko zaobljubo. Ni moč povedati kako so se v trenutku spremenili njih obrazi, bil jih je sam nasmeh. Po svečani zaobljubi so jim v lepih besedah spregovorili: predsednik SZDL, predsednik šolskega odbora in predsednik starešinskega pionirskega sveta. Sedaj že pionirji so nam zapeli »Mi smo slovenski pionirji«. Tovarišica upraviteljica in predsednik SZDL sta razdelila vsakemu po eno knjigo v kateri notranji strani je tovarišica, ki jih poučuje, zapisala lepa gesla. Videl si kako je eden od drugega bolj tiščal knjigo k sebi, vsekakor z radovednostjo kaj v njej piše. Po fotografiranju so jih tovarišice in ostali predstavniki povabili v zato pripravljeno sobo. Na snežno belo pokritih mizah jih je ponovno čakalo preseenečenje. Našli so polne mize, seveda za vsakega posameznega piškote, hrenovko z žemljico, sadne sokove in torte. Zgledalo je vse kot bi bilo pripravljeno za gostijo. Kar je še posebej omeniti je bila pri vsakem sedežu na mizi poleg ostalih dobrin prislonska fotografija posameznega pionirja z napisom: »Postal sem pionir« 29. 11. 1963. Kako zanimivo je bilo, ker so kar tekmovali med seboj kateri bo prvi prečital kaj na fotografiji piše. Knjig, ki so jim bile razdeljene, niti ob priliki zakuske niso izpustili iz rok. Po zakuski so gledali televizijsko oddajo. Na poti domov je le malokateri hotel obleči plašček, kljub temu, da

je bilo mrzlo, ker so na vsak način hoteli pokazati, da so postali mladi Titovi vojaki.

Doma je morala le marsikatera mamica takoj odložiti delo in prečitati knjigo, ki jim je bila tako dragocena in lep spomin.

Dragi bralci iz tega ste videli, kako se naši učitelji poleg svojega rednega učnega programa še prizadevajo in trudijo, da bi bilo našim otrokom čim boljše in boljše. Mi starejši, ki smo pred desetletji končali našo šolsko obveznost tega nismo uživali. Bilo je le malo mar, kaj in koliko smo se v šoli naučili in kako se bomo s tem znanjem prebijali v življenju.

Želja nas vseh staršev bi bila, enako mislimo tudi šolskega kadra osnovne šole Pesje, da bi dobili v našem kraju, če ne moderne vsaj zdrave in higienske prostore. Sedanji šolski prostori so v razpadlem stanju sploh če omenimo tla, ki se vdirajo in smo dostikrat zaskrbljeni, da se bi otroci na kakršenkoli način poškodovali.

Prepričani smo, da bodo naši učitelji, s katerimi smo vsi zelo zadovoljni, še bolj trudili in z večjim veseljem delali, če bodo

imeli lepe učilnice oziroma urejene šolske prostore in vsekakor tudi stanovanja, ki si ga naš učitelj zasluži. O tej zadevi bodo verjetno razpravljali in poročali na sejah občinske skupščine naši odborniki, ki smo jim to poslanstvo zaupali in so njim razmere šolskih prostorov Pesje predobro poznane.

Za vso skrb za naše otroke in v zvezi s pripravami, ki so jih imeli naši prosvetni delavci in ostali funkcionarji iskrena hvala.

Enako se zahvaljujemo SZDL Pesje in posebej še kolektivu rudnika lignita Velenje, ki je k temu vsekakor pomagal in že v šolskem letu 1962/63 pomagal urediti šolsko dvorišče, na katerega so namestili razne rekvizite, ki jih naši otroci zelo koristno uporabljajo. Vsekakor se starši skupno z otroci še naprej priporočamo za pomoč kolikor je v njihovi moči. Saj to uživajo le otroci njihovih delavcev.

Hvala vsem!

Starši otrok I. razreda osnovne šole Pesje

Moje mnenje - vaše mnenje

Vsi delavci, ki smo zaposleni v gostinstvu, trgovini, obrti in v drugih uslužnostnih dejavnostih, poslušamo vsak dan kritike na račun postrežbe. Potrošniki se predvsem pritožujejo zaradi dolgega čakanja, slabe postrežbe, nevljudnosti, nepozornosti ter drugih neveselosti na katere naletijo, ko obiskujejo razne lokale v Velenju. Večinoma teh kritik je žal upravičena.

Nam morda to pove, da so delavci kateri so zaposleni v omenjeni dejavnosti slabi, malomarni ali celo nesposobni? Kaj takega si ne bi upal trditi, vsaj za večino teh ljudi ne. Prepričan sem, da se vsak od poslovođe do pomočnikov, vajencev in ostalih zaposlenih, vsak po svojih močeh trudi, da bi stranki čim boljše postregel. To je pa dostikrat zelo težko ali pa tudi povsem nemogoče. Danes so potrošniki že precej zahtevni, kar je seveda prav, saj morajo vse plačevati.

Solidna postrežba zahteva poleg strokovnega znanja tudi čas. Da, pravilno ste prečitali. Smatram, da mora imeti tisti, ki streže stranki dovolj časa, da se ji lahko posveti, da jo sprejme s potrebno pozornostjo, da ji svetuje pri nakupu, da nudi stranki zaželene informacije, ter jo, ko zapusti lokal tudi pozdravi ali ji na drug način izkaže svojo pozornost.

Zakaj pri velenjskih trgovinah, pekarnah, mesarijih, gostinskih in frizerskih ter drugih obratih niso dovolj pozorni do svojih strank, katere jih dnevno ali občasno obiskujejo?

Če smemo izraziti svoje mnenje, prosim: Najpogosteje se stranke pritožujejo zaradi predolgega čakanja. Ali imajo podjetja v posameznih obratih predolga zaposlenih? Verjetno to ne bo držalo. Podjetja jih pač imajo toliko, kolikor je za njih rentabilno. V kolikor je meni znano, storilnost letih ni visoka ali primerna. Zanimivo bi bilo slišati še mnenja drugih o tej zadevi, vendar se že iz

navedenega da izluščiti dejstvo, da je strežnega osebja dovolj, le stranke bi želele biti vse hkrati postrežene, kar je pa nemogoče.

Znano je, da človek išče usluge največkrat takrat, kadar ima denar, ko dobi svoj zaslužek. Ta veseli dogodek je v Velenju v večini podjetij 15. v mesecu. To je pa hkrati tudi najbolj kritičen datum za vso uslužnostno dejavnost. Vse trgovine so nabite, vse gostilne polne, v mesnici zmanjka mesa in pri frizerju je treba čakati v nedogled. Slaba volja in kritike so tu.

Tako, sedaj pa vidite, da je le pre malo strežnega osebja! Pa vendar ni tako. Poglejte malo po lokalih od prvega do petnajstega, ter od dvajsetega do prvega. Videli boste tiste, ki so od 15.—20. v mesecu preobremenjeni z delom, kako dremajo vsak v svojem kotu in pričakujejo stranke, da bi jih vljudno postregli, kar vsekakor znajo, a nimajo možnosti, ker po dvajsetem strank skoraj ni.

Vidite v tem je problem, katerega se najbrž še nihče ni lotil. Treba bi bilo izplačevanje osebnih dohodkov razporediti na več datumov v mesecu. Mogoče izplačevati osebne dohodke dvakrat v mesecu, enkrat kot akontacijo. Mislim, da bi si potrošnik na ta način tudi laže razporedil svoje osebne dohodke, na ves mesec. Smatram, da je vredno o tem razmišljati in nekaj ukreniti. Če bi se našel dober način izplačevanja osebnih dohodkov skozi ves mesec, bi se najhitreje izognili navalom v trgovinah in drugih lokalih, delo bi se smotrno porazdelilo, postrežba bi se izboljšala, kritike bi odpadle, marsikakšen delavec ki sedaj primanjkuje, bi bil odveč in storilnost bi porasla, kar je osnova za višje osebne dohodke in blaginjo sploh.

Povedal sem svoje mnenje — razmislite in povejte še vi svoje. Morda ne bi bilo napak, če bi to vprašanje postavili na dnevni red prihodnjega zasedanja Občinske skupščine Velenje.

Čuden Ivan

Poskusili smo in upamo v uspeh

Minilo je že pet let, ko se je prvič začelo pri nas govoriti, da bi zgradili stanovanja, v katerih bi naj bili pri nosilcih stanovanjskih pravic kot tovrstni podnajemniki rudarji samci.

V tem smislu so se začeli pripravljati načrti in stavba se je začela graditi. Ker se je pa med tem časom pojavila potreba po razširitvi Rudarsko šolskega centra so se vodilni ljudje na RLV odločili, da bi naj te stavbe dali v upravljanje RSC in na mesto rudarjev samcev vselili k strankam učence. Celotna stvar je počasi dozorevala in čas je napočil, ko bi se naj začelo z vselitvijo prvih strank in učencev.

Ker je pa celotna stvar nova (takšnih primerov še ni v Jugoslaviji), je bilo precej strahovanja in kolebanja ali bi šli v ta poizkus ali ne. Končno je kocka padla in z vselitvijo se je začelo. Sedaj je

vseljnih 13 strank pri katerih je 78 učencev. Minil bo že skoraj en mesec od vselitve in vsi tisti, ki so delali na tej dejavnosti streptijo, kakšen bo rezultat vsega tega. Zavedamo se, da se še lahko marsikaj pojavi, ali prvi rezultati so zadovoljivi.

Stranke, ki so zamenjale učencem njihove starše, so s svojimi novimi družinskimi člani zadovoljne. Učenci, ki so večji del iz oddaljenih krajev Slovenije so pa tudi bolj sproščeni in občuti se, da bodo lažje preboleli krizo domotožja, ki se posebno pojavlja pri učencih iz oddaljenih krajev.

Torej to so prvi koraki, ki so napravljeni precej previdno, ki pa nam dajejo upanje na uspeh, seveda bo pa treba precej potrpežljivosti, kakor od strank, ki imajo učence, tako tudi od učencev in od vseh nas.

Ocena gospodarskega razvoja v letu 1963

1. Celotna proizvodnja se je v letu 1963 povečala za 27,7 %, medtem ko je družbeni plan občine računal s 23,5 % povečanjem proizvodnje.

Po posameznih gospodarskih področjih je bilo gibanje vrednosti družbenega bruto proizvoda naslednje:

— v tekočih cenah
— v 000 din

	1962	1963	Indeks
Celotno gospodar.	20.073.628	25.649.414	127,7
Industrija	15.997.024	20.808.555	130,1
Kmetijstvo	2.145.248	2.246.124	104,7
Gozdarstvo	64.562	210.049	325,3
Gradbeništvo	509.360	617.000	121,1
Trgovina	323.543	404.420	125,0
Gostinstvo in turizem	365.754	475.724	130,1
Obrt in storitve	668.137	887.533	132,8

Pri ugodnem porastu družbenega proizvoda pa ugotavljamo, da narodni dohodek ni rasel vzporedno, temveč se je v primerjavi

z letom 1962 povečal le za 21 %. Po posameznih gospodarskih panogah je bilo doseženo naslednje povečanje narodnega dohodka:

— v tekočih cenah
— v 000 din

	1962	1963	Indeks
Celotno gospodarstvo	8.940.502	10.848.324	121,0
Industrija	7.112.020	8.614.274	121,1
Kmetijstvo	876.243	928.185	105,9
Gozdarstvo	48.209	87.592	181,7
Gradbeništvo	220.309	340.976	154,8
Trgovina	249.849	287.970	115,3
Gostinstvo in turizem	113.772	137.878	131,2
Obrt in storitve	320.100	389.049	137,5

Materialni stroški v gospodarstvu so v primerjavi z letom 1962 porasli za 34,4 %. Ker pomeni 1 % porabljenih sredstev v letu 1963 125.652.660 din, je treba v bodoče posebno skrb posvečati urejevanju sorazmernih gibanj med celotnim dohodkom in materialnimi stroški. Samo zaradi hitrejšega naraščanja materialnih stroškov od porasta celotnega dohodka je narodni dohodek v letu 1963 nižji za preko 854 milijonov din.

Boljši poslovni rezultat bodo dosegle v letu 1963 v glavnem vse delovne organizacije. Slabši poslovni rezultat je dosegel v letu 1963 le Kino »Kajuh« v Soštanju, kateri pa se je kasneje pripojil k DPD »Svoboda« Soštanj. Izgubo iz nepravilnega ostanka osebnih dohodkov bosta predvidoma ime-

la Tovarna usnja Soštanj in Gostinsko podjetje »Paka« Velenje. V zaključni fazi je redna likvidacija Kmetijskega gospodarstva Šalek, kjer se predvideva delni porast nepokritih osebnih dohodkov iz I. polletja 1963. Kmetijsko gospodarstvo Šalek se bo nadalje razvijalo v okviru poslovnega združenja za izgradnjo energoemičnega kombinata kot poskusno posestvo.

2. Fizični obseg industrijske proizvodnje se je v primerjavi z letom 1962 povečal za 23,7 %, medtem ko je planirano povečanje znašalo 23,9 %.

Posamezna industrijska podjetja so v primerjavi s planskimi predvidevanji dosegla naslednje rezultate:

— v stalnih cenah
— v 000 din

	Plan 1963	Ocena 1963	Indeks
Industrija skupaj	16.881.784	16.753.951	99,3
Elektrarna Soštanj	3.974.819	3.800.000	95,6
Rudnik lignita Velenje	6.147.600	6.830.729	111,1
TGO »Gorenje« Velenje	3.522.166	2.658.804	75,5
»Galanterija« Soštanj	327.352	310.552	94,9
Lesno ind. kombinat Soštanj	333.890	332.280	99,5
Tovarna usnja Soštanj	2.575.957	2.821.586	109,5

Na zaostajanje industrijske proizvodnje vplivajo:

— Tovarna gospodinjstva opreme »Gorenje« Velenje (zaradi slabe dinamike v prvih mesecih letošnjega leta, zaradi zakasnele dobave opreme — stiskalnice in zaradi neurejenosti in premajhnosti proizvodnih prostorov). V letu 1963 je bila v premajhni meri izkoriščena možnost pridobivanja zelenega kamna. Proizvodnja drobljenca je zaostajala zaradi slabe zagotovitve vagonov, dočim je proizvodnja blokov okrasnega

kamna popolnoma izpadla zaradi primitivnega načina pridobivanja, kar ni prav, saj je zeleni okrasni kamen izvozni proizvod na zapadnoevropskem trgu.

— Elektrarna Soštanj zaradi ugodne bilance vodne energije in zaradi nezadostnih količin premoga. Drugi razlog je predvsem subjektivnega značaja, ki se ne bi smel več ponoviti. Podjetje bi lahko v septembru in oktobru mnogo več proizvajalo, če ne bi bilo zaradi neurejene preskrbe s premogom primorano z zalogami premoga na deponiji štediti, da ne bi v zimskih mesecih prišlo do zastoja proizvodnje).

Galanterija Soštanj — zaradi spremembe asortimana fizični obseg proizvodnje ne bo dosežen).

Rudnik lignita Velenje in Tovarna usnja v Soštanju bosta proizvodni plan sicer dosegla oz. presegla, vendar je bilo treba za dosego te proizvodnje pri Rudniku lignita delati skoraj vse nedelje. Delovna sila predstavlja za rudnik iz leta v leto večji problem.

Neznatne razlike v osebnih dohodkih med rudarji in zaposlenimi v ostalih gospodarskih panogah ta problem še povečujejo. Preskrba s premogom tako v Sloveniji kot vsej državi v letu 1963 ni bila zadovoljiva. Kljub večji proizvodnji premoga, se potrebe niso mogle v celoti kriti. Takšno stanje narekuje potrebo po hitrejšem naraščanju proizvodnje v premogovnikih, kar je pa tesno povezano z delovno silo. Dovolj delovne sile bo mogoče zagotoviti le z ustreznimi osebnimi dohodki.

Pri Tovarni usnja v Soštanju so osnovne težave predvsem v subjektivnih činiteljih, med katere spada predvsem prepočasno odpravljanje ugotovljenih pomanjkljivosti. Med objektivne težave pa sodi problem preskrbe z dovoljnimi količinami kože in kvaliteta reprodukcijekega materiala.

Število zaposlenih v industriji se je povečalo za 13,6 %, produktivnost dela, merjena z družbenim proizvodom na 1 zaposlenega pa za 5,5 %.

Plan izvoza bo po oceni izpolnjen z 97,2 %. Posamezna industrijska podjetja bodo plan izvoza izpolnila takole:

— v USA dolarjih

	Plan 1963	Ocena 1963	% izvršitve
TGO »Gorenje« Velenje	189.700	140.000	73,8
Lesno ind. kombinat Soštanj	140.000	112.000	80,0
Tovarna usnja Soštanj	200.000	250.000	125,0
»Galanterija« Soštanj	—	13.000	—
Skupaj izvoz	529.700	515.000	97,2

Medtem ko je Tovarna usnja svojo izvozno plansko nalogo presegla, ugotavljamo, da celotni plan izvoza kljub temu ne bo izpolnjen. Za planskimi predvidevanji zaostajata Lesno industrijski kombinat Soštanj in Tovarna gospodinjstva opreme »Gorenje« Velenje, ki sta za plasiranje svojih proizvodov na inozemskem trgu pokazala premalo resnosti in odločnosti. Že nekaj let je zaslediti tendenco, da izvozna industrijska podjetja začnejo z izpolnjevanjem planskih izvoznih nalog v največji meri šele v drugi polovici leta, kar kaže na to, da prepozno sklepajo izvozne pogodbe in da nimajo zagotovljenih dolgoročnih izvoznih dogovorov. Izvoz zelenega okrasnega kamna je popolnoma izostal, čeprav ga je dovolj in bi ga bilo mogoče plasirati tudi na zahtevnem zapadno evropskem trgu. Razveseljiva je ugotovitev, da se je v mednarodno blagovno menjavo v letu 1963 vključila tudi »Galanterija« Soštanj, kar po planu ni bilo predvideno.

Industrijska podjetja v naši občini so v letu 1963 prejela iz uvoza reprodukcijekega materiala v višini 1.511.000 ameriških dolarjev, medtem ko so z lastnim izvozom krila le okrog 34 % uvoza. Za izravnavo zunanje trgovinske bilance bi morali stremeti za tem, da bi se z izvozom čim bolj približali vrednosti uvoza in da bi izvažali na tista območja, od koder uvažamo.

Nadalje ugotavljamo, da bi morala lesna industrija v večji meri skrbeti za finalizacijo proizvodov rezanega lesa. S predelavo lesa se na območju občine ukvarjata le Lesno industrijski kombinat Soštanj in Mizarstvo Velenje. Obe podjetji sta doslej proizvajali le stavbno opremo, pri čemer pa če-

sto prihajata do nezdrave in neoljalne konkurence. Razgovori o poslovnem sodelovanju med tema dvema podjetjema niso rodila nikakih uspehov. Apnenec iz kamnoloma v Smartnem ob Paki je v glavnem služil za kritje lokalnih potreb; cena tega apnenca trenutno ni konkurenčna industrijskemu načinu pridobivanja apnenca. (Nadaljevanje na 8. strani)

PTIČKI SO ŽALOSTNI

Mamica ali imaš pripravljene drobtinice za uboge ptičice, pogledj kako so žalostne.

Seveda jih imam sinko, pa še veliko jih je Cvetka pripravila. Kar pogledj polna vrečka jih je. Tu imaš še tisto nesrečno kašo, saj se vedno grdo držiš kadar jo skuham.

Ampak mamica, le kam naj jim nasujem, ko pa ni nikjer nobene hišice, (krmilnice) se je oglasila Cvetka.

Nobene hišice, nikjer nobene hišice, je žalostno pristavil Marko.

Tak je bil pogovor med otroki tisto jutro, ko so prve snežinke naletavale z neba.

V Ljubljani smo imeli pod vsakim drevesom v parkih krnilnice. Vsi smo bili ponosni nanje in nikdar niso bile prazne. To nam je bilo v veliko veselje.

Res da je tu bolj malo dreves, zato bi vsaj postavili ptičje krnilnice. Saj to je tudi okras mesta ali ne? In navsezadnje kaj ni smo v Velenju prijatelji ptic? Do danes ne moremo potrdilno odgovoriti. Razen nekaj izjem na balkonih, a to žal ne zadošča.

Cvetka in Marko

»RUDAR«, glasilo delovnega kolektiva RLV — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik Jože Tekavec — Ostali člani: Franc Pristovšek, Alojz ing. Diaci, Marjan Šušteršič, Ivan Drev in Vinko Šmajš — Izhaja dvakrat mesečno — Tisk Časopisnega podjetja »Celjski tisk« Celje
Cena 20 din

PREGLED

obolenj in nezgod inštruktorjev in delavcev pri RŠC, ki delajo v jami, za leto 1961, 1962 in 1963

Podatki so zbrani za vse tiste delavcev, ki so se zaposlili v letu ki so pri RŠC več kakor leto dni. 1963 nismo upoštevali.

A nezgode	1961	%	1962	%	1963	%	vseh
Število prim. nezgod	19		14		11		
Št. del., ki so imeli A n.	19	23,7	14	17,5	10	12,5	
Št. del., ki niso im. A n.	61	76,3	66	82,5	70	87,5	
Št. izgub. del. dni	457		255		144		

B nezgode

Št. primerov B nezgod	10		7		10		
Št. del., ki so imele B n.	9	13,8	7	8,8	10	12,5	
Št. del., ki niso im. B n.	71	86,2	73	91,2	70	87,5	
Št. izgub. del. dni	237		54		67		

Ostale bolezni

Štev. primerov	72		99		72		
Št. del., ki niso obolev.	32	40,0	34	42,5	39	48,5	
Št. del., ki so obolevali	48	60,0	46	57,5	31	51,5	
Št. izgubljenih dni	1048		1517		599		

(Op.: za leto 1963 so podatki samo za 10 mesecev.)

Problem obolenj in nezgod po resnosti

	št.	1961 Φ dni	št.	1962 Φ dni	št.	1963 Φ dni
A nezgode	457	24,0	255	18,2	144	13,0
B nezgode	237	23,7	54	7,7	67	6,7
Ostala obolenja	1048	14,5	1517	15,4	599	8,3

Ker je bilo povprečno zaposlenih po 80 delavcev tako v letu 1961 kot v letu 1962 in 1963, pokažejo podatki, da se resnost obolenj in nezgod pri RŠC v letu 1962 in posebno v letu 1963 znatno niža.

Skupno število izgubljenih dni zaradi nezgod in obolenj je bilo

v letu 1961	1.742
v letu 1962	1.826
v letu 1963	967

vseh 4.535

V letu 1962 se pozna splošno zvišanje staveža bolanih predvsem zaradi gripe, za leto 1963 pa sko-

raj 100% znižanje, kar je značilno samo za RŠC. K podatku izgubljenih dni za leto 1963 smo dodali 20% izgubljenih dni več, ker so podatki v ostalih prikazih za leto 1963 zajeti samo za 10 mesecev.

Ce primerjamo izgubljene dneve zaradi bolezni in nezgod RŠC z RLV nam podatki pokažejo, da je pri RŠC izgubljenih dni zaradi nezgod in obolenj nekoliko manj kot pri RLV.

% izgubljenih dni

	1961	1962	1963
RLV	9,4	9,4	—
RŠC	6,9	7,3	4,6

Mnogo uspehov v novem letu
želi vsem svojim sodelavcem
in cenjenim bralcem

Uredništvo
RUDARJA

(Nadaljevanje s 7. strani)

V preteklem letu se je precej razpravljalo tudi o poslovnem sodelovanju in so na tem področju že bili doseženi nekateri uspehi. Odnosi poslovnega sodelovanja so bili vzpostavljeni med Tovarno gospodinjne opreme »Gorenje« in Kovinsko obrtjo »Chrom metal« Velenje, katera izvršuje za TGO »Gorenje« gotove storitve. Nekateri uspehi so bili v tem pogledu doseženi tudi v Tovarni usnja v Šoštanju, ki se je zaradi kritičnega gospodarskega položaja povezala s poslovnimi sodelavci v SR Hrvatski v okviru že obstoječega poslovnega združenja.

Pri ocenjevanju uspešnosti v razvoju integracijskih procesov je treba poudariti to, da je večina delovnih kolektivov spoznala, da je poslovno sodelovanje koristno, ekonomsko dovolj utemeljeno ter edino perspektivno.

3. Predvideno povečanje fizičnega obsega kmetijske proizvodnje za 12,8% v letu 1963 ne bo doseženo, temveč le v višini 3,1%. Na izpad kmetijske proizvodnje je vplivala predvsem neugodna zima, ki je uničila 27% ozimnic za setev; prizadete so bile najbolj površine, posejane z visokorodnimi pšenicami.

Predvideno povečanje proizvodnje na družbenem sektorju ne bo doseženo zaradi težkoč pri odkupu kmetijskih zemljišč, ki je delno zaostalo tudi zaradi reorganizacije Kmetijskega gospodarstva Šalek. Tudi že pridobljena zemljišča še v letu 1963 ni bilo mogoče v celoti vključiti v proizvodnjo.

Po planu je bilo predvideno, da se bodo obdelovalne površine družbenega sektorja povečale za 140 ha, dejansko pa se je družbeni sektor povečal le za 61 ha.

Pogodbena proizvodnja (kooperacija) z zasebnimi proizvajalci, ki je predvidevala 1.103 ha obdelovalnih površin, pa je bila presežena in izvršena v višini 1.114 ha. Tako je bilo v družbeno organizirano proizvodnjo zajeto 1.438 ha kmetijskih površin, kar predstavlja okoli 26% skupne obdelovalne zemlje v občini.

Kmetijska zadruga je bila v času spomladanske setve v izredno težki situaciji glede dobave potrebnih količin semen. To akcija pa je kljub težavam dobro izvedla in še pravočasno preskrbela dovoljno količino semen. Težave so se pojavile tudi pri nabavi umetnih gnojil. Planiranih in naročenih umetnih gnojil kmetijske zadruge niso prejele v predvideni količini in tudi ne po sortimentih. Zaradi tega so bila umetna gnojila dana na razpolago predvsem socialističnemu gospodarstvu in za nujno zadostitev kooperacijskih obvez. Količine za izvajanje agrominimuma pa niso bile dobavljene, tako, da se je moralo po navodilih gospodarske zbornice odstopiti od ukrepov izvajanja agrominimuma.

Povečanje planirane kmetijske proizvodnje ne bo doseženo v poljedelstvu zaradi slabšega pridelka pšenice, nekoliko nižjega pridelka hmelja, medtem ko bo predvideno povečanje proizvodnje pri vrtninah in krmskih rastlinah doseženo.

Povečanje proizvodnje v sadjarski in vinogradniški panogi bo doseženo. Predvideno povečanje v stavežu goveje živine ne bo doseženo, doseženo pa bo povečanje v blagovni proizvodnji, predvsem v socialističnem sektorju.

(Nadaljevanje prihodnjic)

KOLEKTIV BRIVNICE IN ČESALNICE KOMUNALNO OBRTHI CENTER VELENJE

Srečno in zadovoljno novo leto 1964 želi svojim strankam

poslovalnica:

CENTER
RUDARSKI DOM
PESJE
ŠOŠTANJ
ŠMARTNO OB PAKI

Vse svoje stranke obveščamo, da bodo poslovalnice v Rudarskem domu, Pesjem, Šoštanju in Smartnem ob Paki izjemoma odprte tudi v ponedeljek, dne 30. 12. 1963 po običajnem delovnem času. Na Silvestrovo bodo vse poslovalnice odprte do 6. ure zvečer. Po tem času strank ne bomo več sprejemali

Vsem občanom, delovnim in družbeno političnim organizacijam v občini, se zahvaljujemo za uspešno sodelovanje v letu 1963 in želimo srečno in uspešno NOVO LETO 1964

OBČINSKA SKUPŠČINA
OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI KOMITE ZMS
OBČINSKO ZDRUŽENJE BORCEV NOV
OBČINSKI SVET SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV
OBČINSKA ZVEZA ZA TELESNO VZGOJO
OBČINSKA GASILSKA ZVEZA
VELENJE

